

Динаміка ідеологічних маркерів

Соціологічна група "Рейтинг"
вересень 2010

Методологія

Аудиторія дослідження:

населення України віком від 18 років і старші

Вибіркова сукупність:

2000 респондентів

Метод дослідження:

особисте формалізоване інтерв'ю згідно з опитувальником (face to face)

Помилка репрезентативності дослідження:

для значень близьких до 50% похибка становить не більше 3%, для значень близьких до 30% - не більше 2,6%, для значень близьких до 10% - не більше 1,8%

Терміни проведення дослідження:

9-16 вересня 2010 р.

Розподіл областей:

Захід	<i>Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька</i>
Центр	<i>Вінницька, Кіровоградська, Полтавська, Хмельницька, Черкаська</i>
Північ	<i>м. Київ, Київська, Житомирська, Сумська, Чернігівська</i>
Південь	<i>АР Крим, Одеська, Херсонська, Миколаївська, м. Севастополь</i>
Схід	<i>Дніпропетровська, Запорізька, Харківська</i>
Донбас	<i>Донецька, Луганська</i>

Резюме

45% респондентів, опитаних у вересні, підтримують **надання російській мові статусу державної**. Проти цього виступають 47%, не визначилися з цього питання 8% опитаних.

Варто зазначити, у квітні 2010 року був зафіксований паритет між «за» і «проти» як 46% на 46%, тоді як напередодні президентських виборів у жовтні 2009 року та одразу після виборів у березні 2010 року соціологічні дослідження фіксували баланс на користь «за» як 52% на 41% та 54% на 40% відповідно. Цікаво, що кількість невизначених практично лишалась незмінною.

Такі зміни передусім викликані загостренням маркера на Заході з одного боку, та пом'якшенням на решті територій, крім Донбасу. Відбулась переорієнтація виборців, у т.ч. і частини Партії регіонів на інші проблеми, передусім соціально-економічного характеру. Відповідно питання мови – традиційний інструмент виборчих кампаній – не виглядає вже таким принциповим.

Значно пом'якшились і решта маркерів, хоча зі вступом виборчої кампанії з місцевих виборів у активну фазу ситуація може знову змінитися.

Приміром, якщо напередодні президентських виборів у жовтні 2009 року **утворення єдиної держави з Росією** та Білоруссю підтримували 67% і не підтримували 24%, то у квітні та вересні 2010 року зафіксовано паритет «за» і «проти» на рівні 44% на 44% та 45% на 45% відповідно.

Крім вище зазначених факторів цим процесам сприяла зміна риторики колишньої опозиції, а сьогодні влади. Відповідно, якщо у жовтні минулого року **приєднання України до Європейського Союзу** підтримували 51% респондентів і не підтримували 33%, то вже у квітні баланс змінився як 52% на 29%, а у вересні склав 57% на 28%.

Дещо покращилось ставлення і до **НАТО**. Якщо у жовтні минулого року 69% виступали проти вступу України до Альянсу і лише 22% - за, то у вересні баланс змінився і становить 63% на 26%. Вступ України до НАТО досі не підтримує жоден з виборців КПУ і лише 7% виборців Партії регіонів, проте зміни відбулися серед виборців опозиційних політичних сил.

Цікаво, що з березня 2010 року зросла як кількість прибічників **продовження перебування Чорноморського Флоту в Україні** (з 41 до 46%), так і противників цього рішення (з 38 до 41%). Кількість прихильників цього рішення зросла передусім на Півдні, зменшилась на Заході.

Ідею скасування указу Президента В.Ющенка щодо **присвоєння С.Бандері звання Герой України** як і в березні цього року підтримують 53% опитаних, а от число противників цього рішення зросло з 28 до 31% - це ще одне підтвердження загострення ідеологічних маркерів на Заході.

Резюме

Серед країн, які можуть нести **загрозу територіальній цілісності України** 19% опитаних зазначили Росію, 10% - США, 4% - Китай, 2% - Румунію, 1% - Польщу. Разом з тим 45% опитаних вважають, що жодної загрози не існує і ще 19% не визначились з даного питання. Найбільш стурбовані ймовірною загрозою з боку Росії на Заході (46%), передусім це виборці Свободи, Фронту змін та Батьківщини. Натомість 17% мешканців Центру, 14% Півдня та 11% Донбасу очікують такої загрози з боку США, передусім йдеться про виборців Партії регіонів та Сильної України.

Разом з тим майже 60% опитаних на Донбасі, Півдні та Сході вважають, що жодної загрози територіальній цілісності України не існує.

43% опитаних висловили **готовність у випадку виникнення загрози відстоювати територіальну цілісність України зі зброєю в руках**, 38% - не готові, 19% - не змогли відповісти на це питання.

55% чоловіків і 34% жінок висловили готовність у випадку виникнення загрози відстоювати територіальну цілісність України зі зброєю в руках. Це передусім люди середнього віку, переважно з високим рівнем освіти. За політичними симпатіями це передусім виборці Свободи та Сильної України, а у регіональному розрізі це Центр і Донбас. Разом з тим, саме Донбас, як вже зазначалось, є регіоном, де найменше чекають зовнішньої загрози.

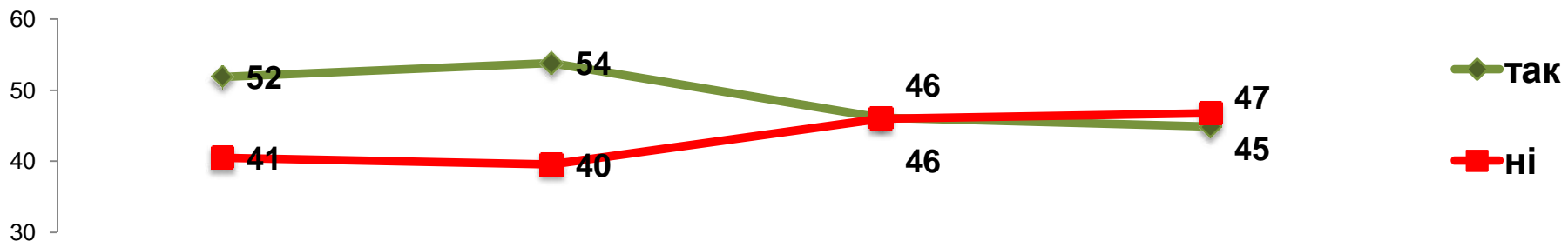
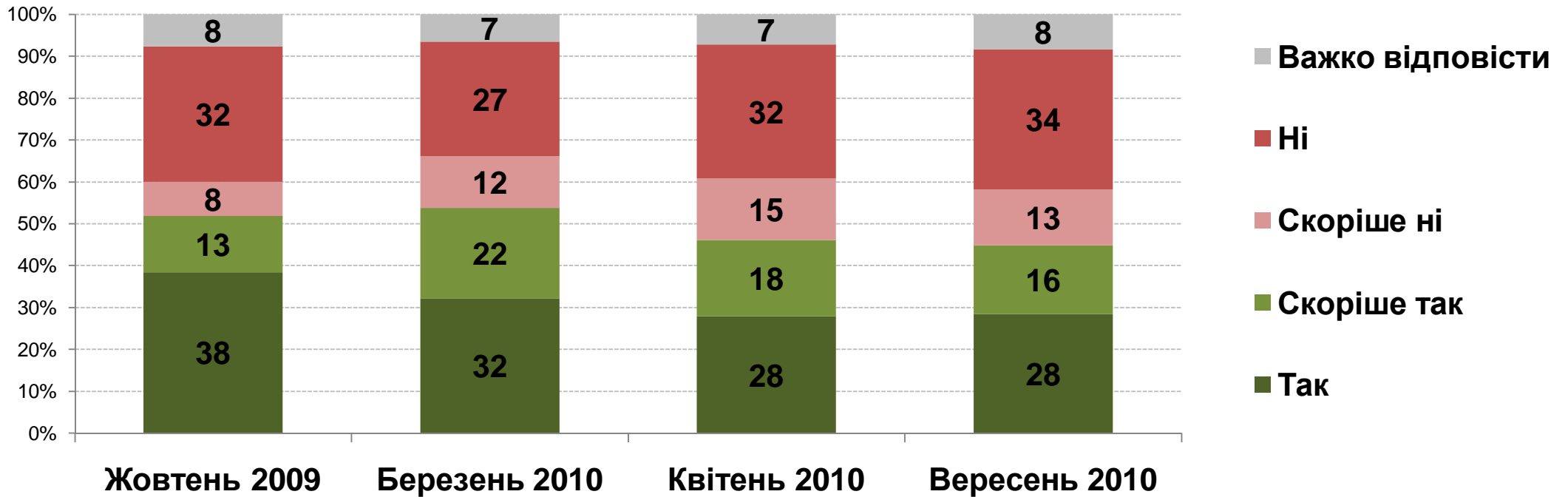
На Заході і Сході України виявилось найбільше людей, які не змогли відповісти на питання готові вони захищати Батьківщину зі зброєю в руках чи ні.

Традиційні маркери

Підтримка надання російській мові статусу державної

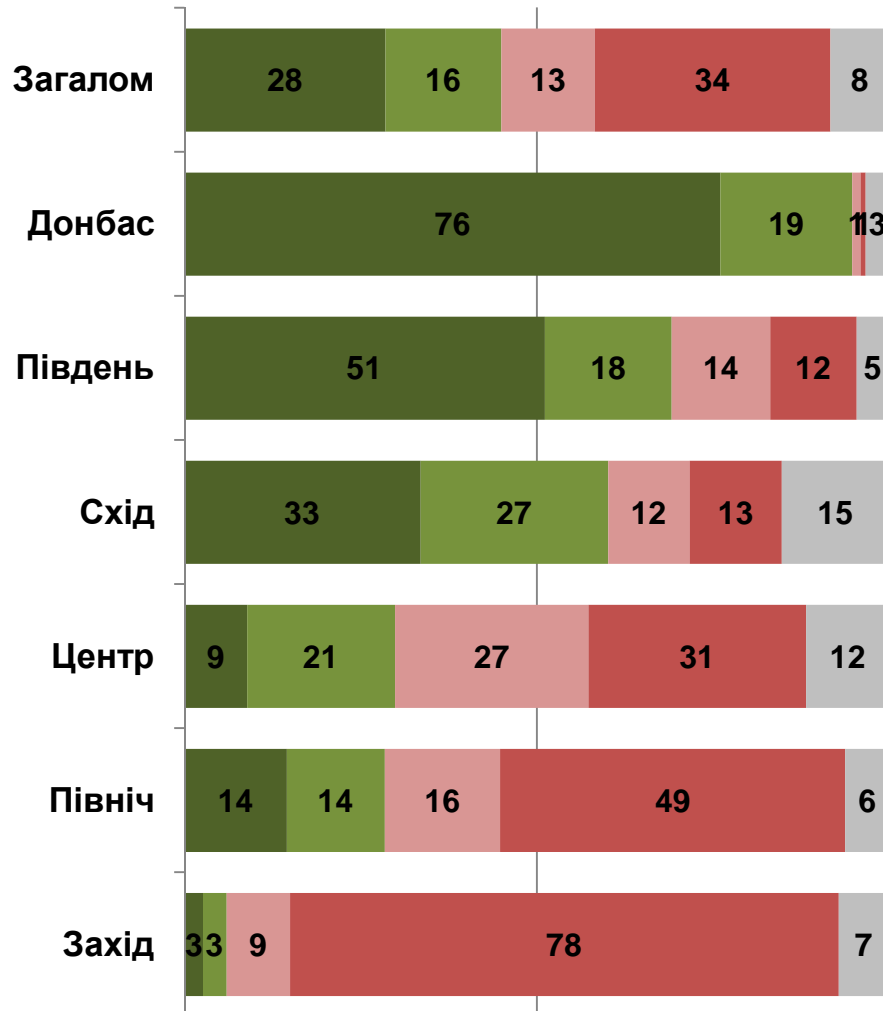
Чи підтримуєте Ви надання російській мові статусу державної?

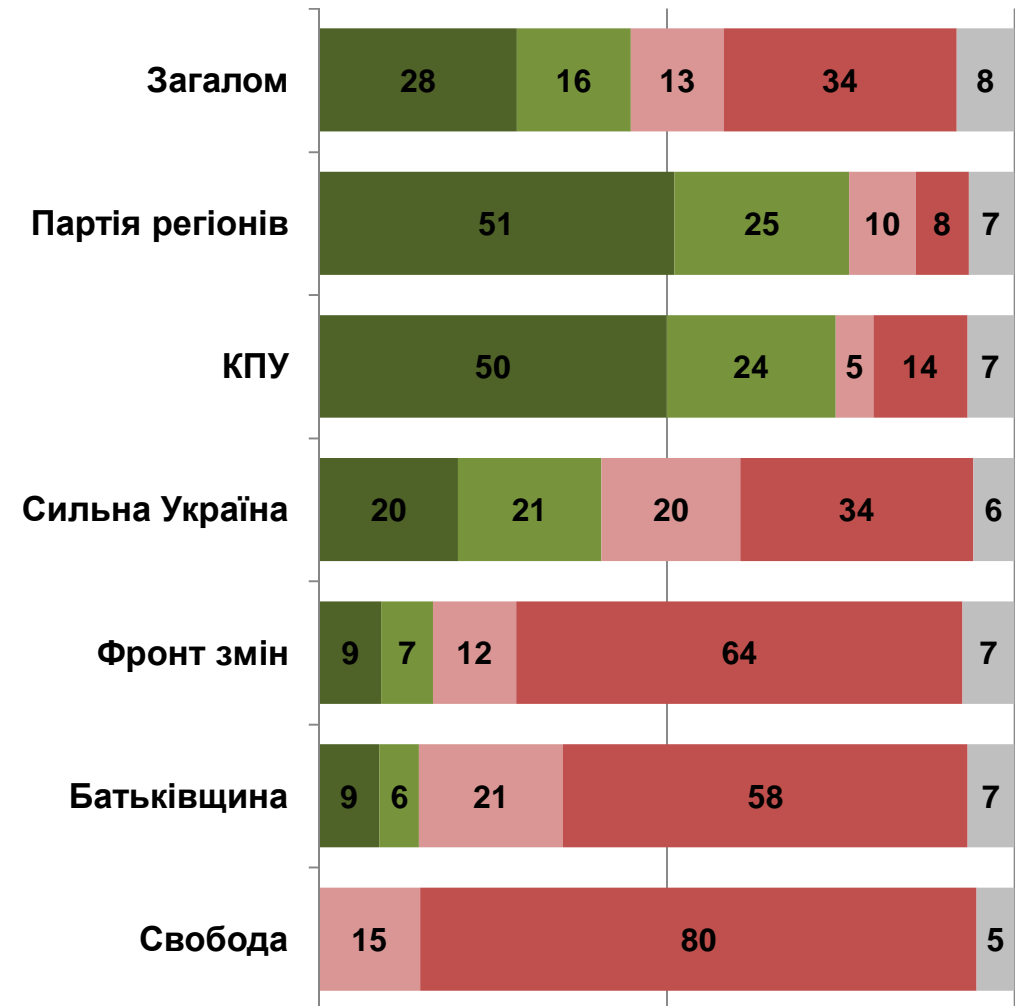
Підтримка надання російській мові статусу державної

■ Так
 ■ Скоріше так
 ■ Скоріше ні
 ■ Ні
 ■ Важко відповісти

Регіони

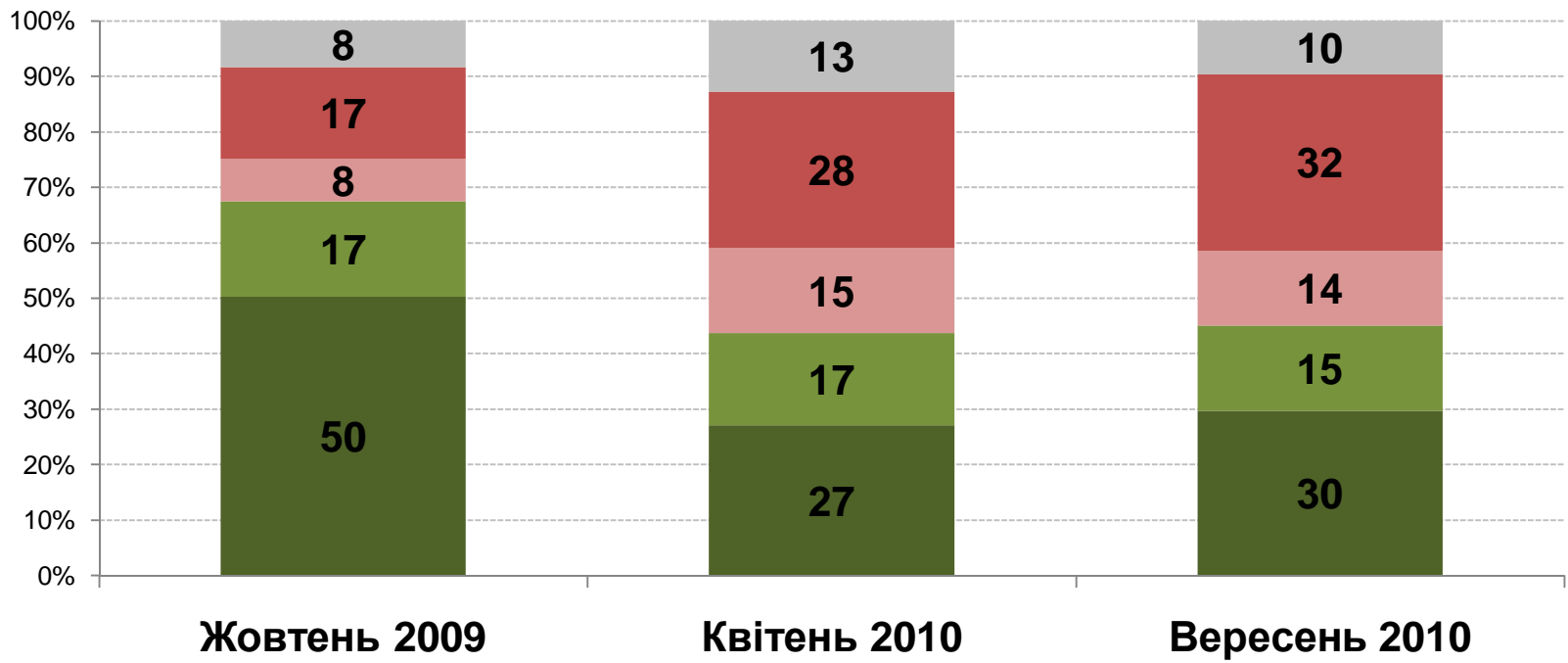

Політичні симпатії

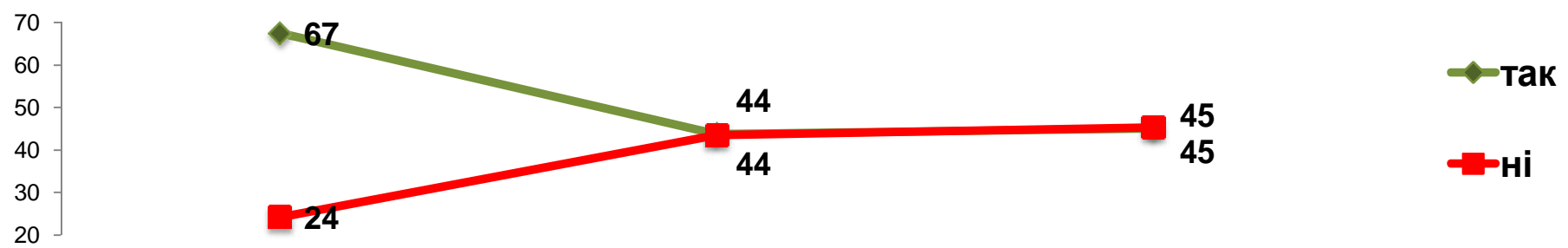

■ Підтримка єдиної держави з Росією

Чи підтримуєте Ви утворення єдиної держави у складі України, Росії, Білорусі?

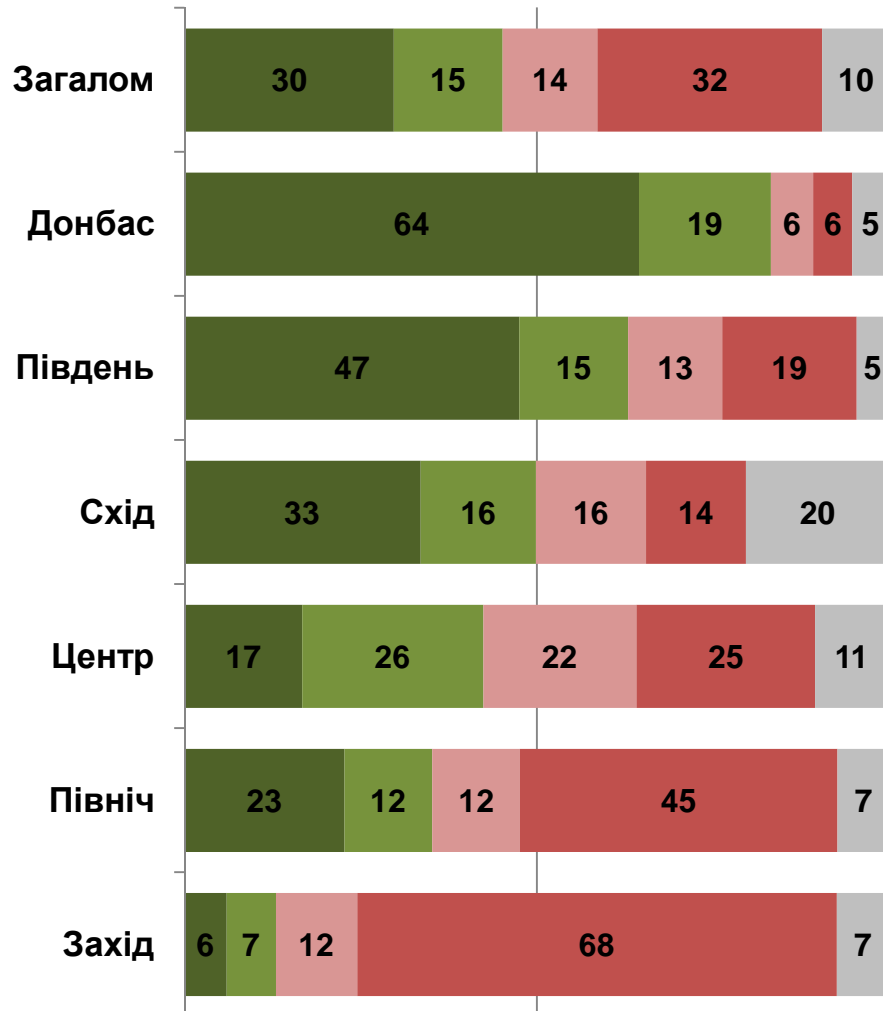
- Важко відповісти
- Ні
- Скоріше ні
- Скоріше так
- Так

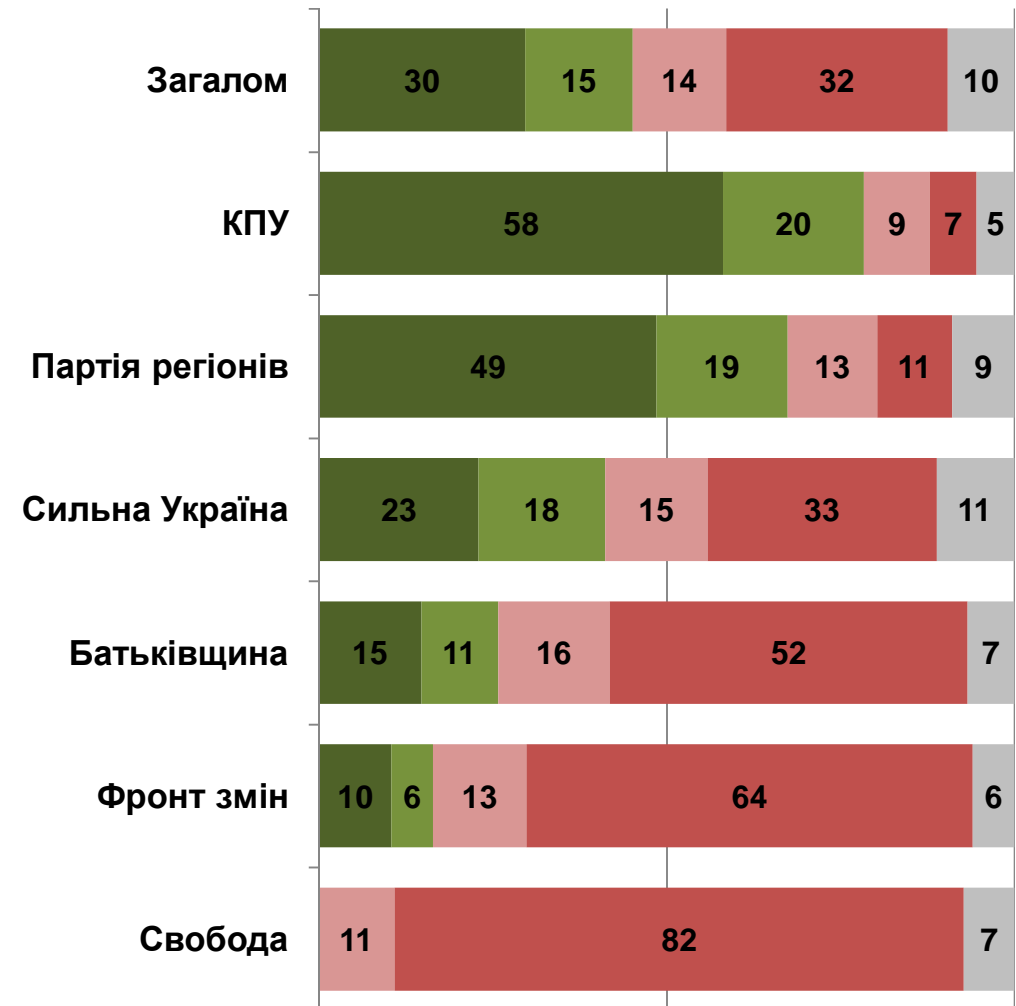
Підтримка єдиної держави з Росією

■ Так
 ■ Скоріше так
 ■ Скоріше ні
 ■ Ні
 ■ Важко відповісти

Регіони

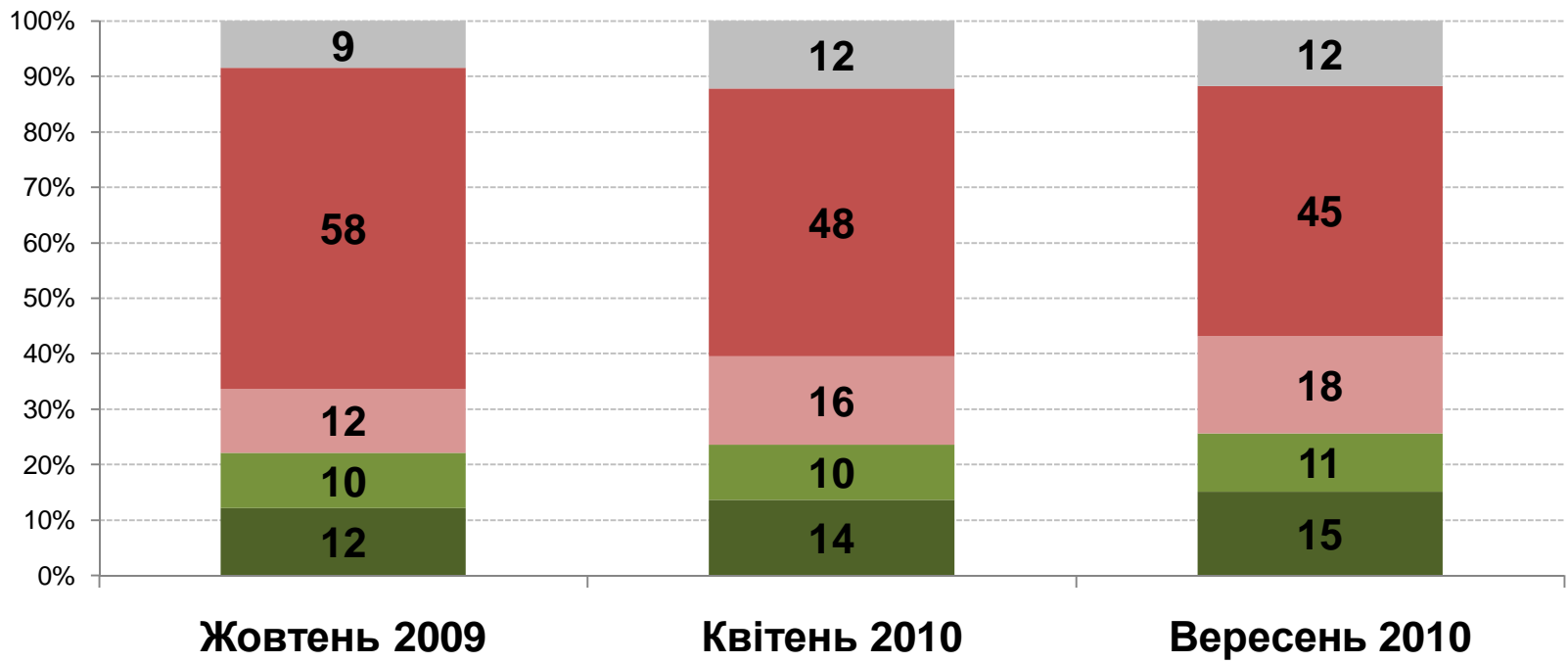

Політичні симпатії

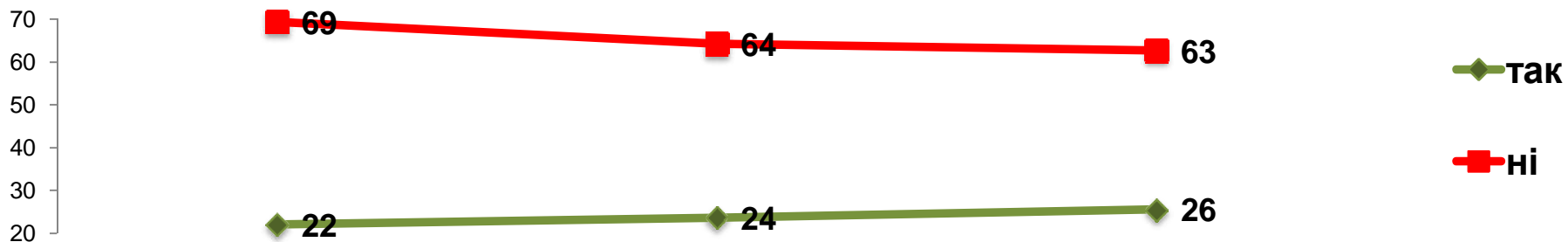

■ Підтримка вступу України до НАТО

Чи підтримуєте Ви вступ України до НАТО?

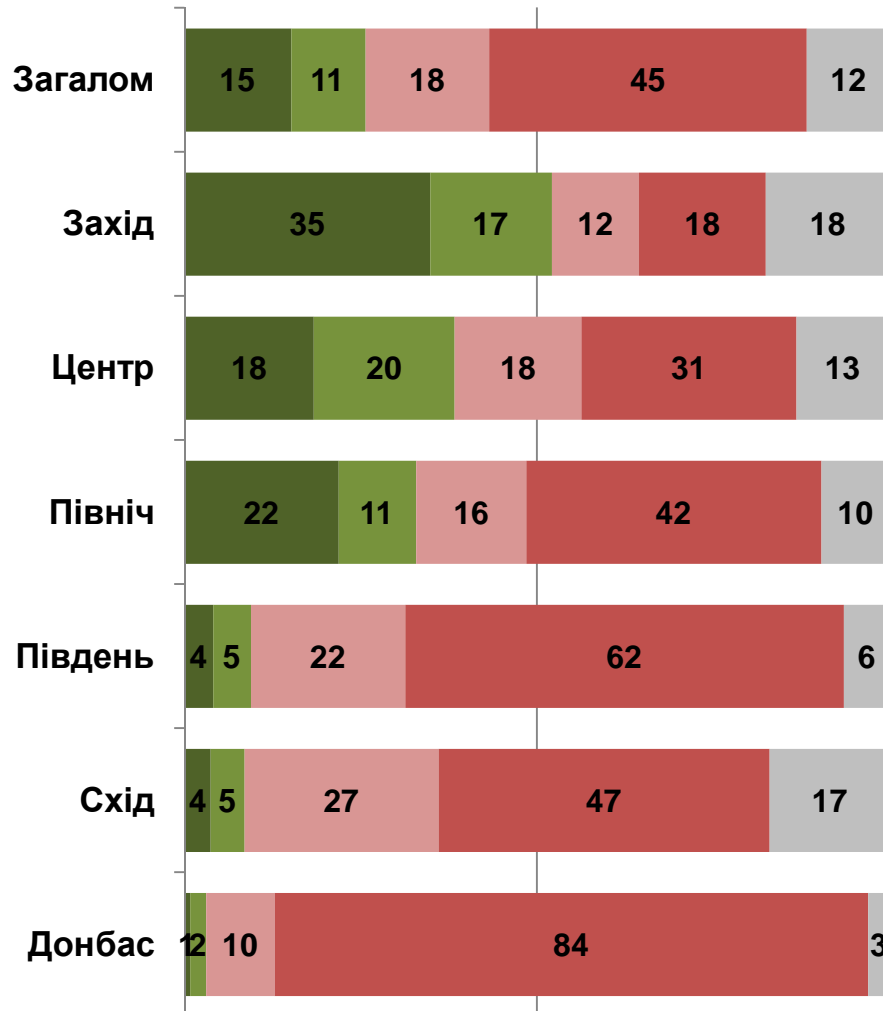
- Важко відповісти
- Ні
- Скоріше ні
- Скоріше так
- Так

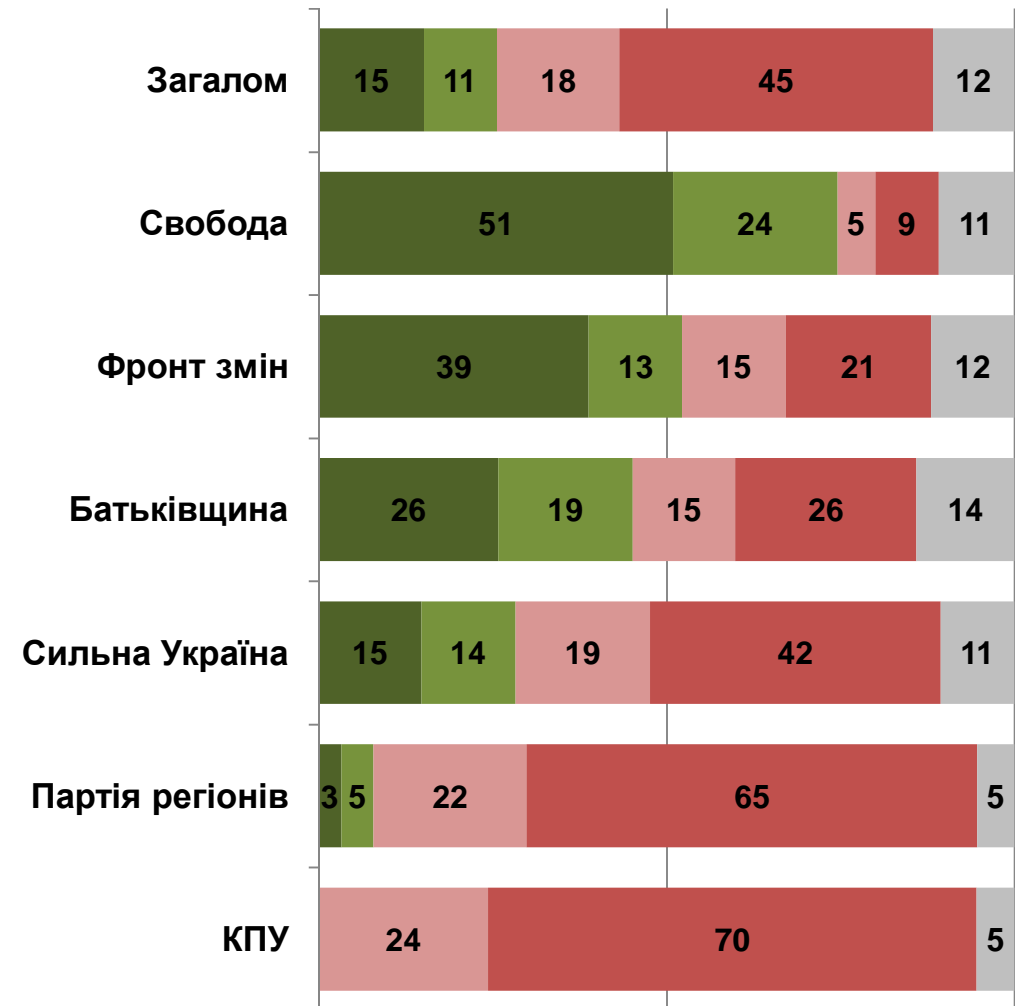
Підтримка вступу України до НАТО

■ Так
 ■ Скоріше так
 ■ Скоріше ні
 ■ Ні
 ■ Важко відповісти

Регіони

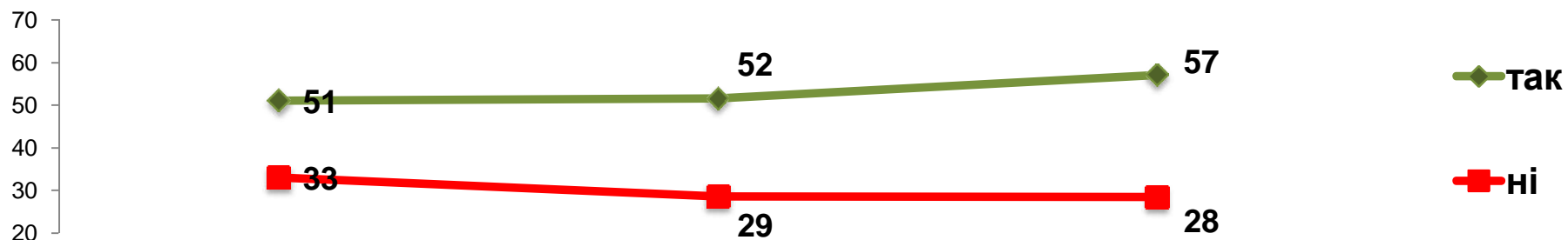
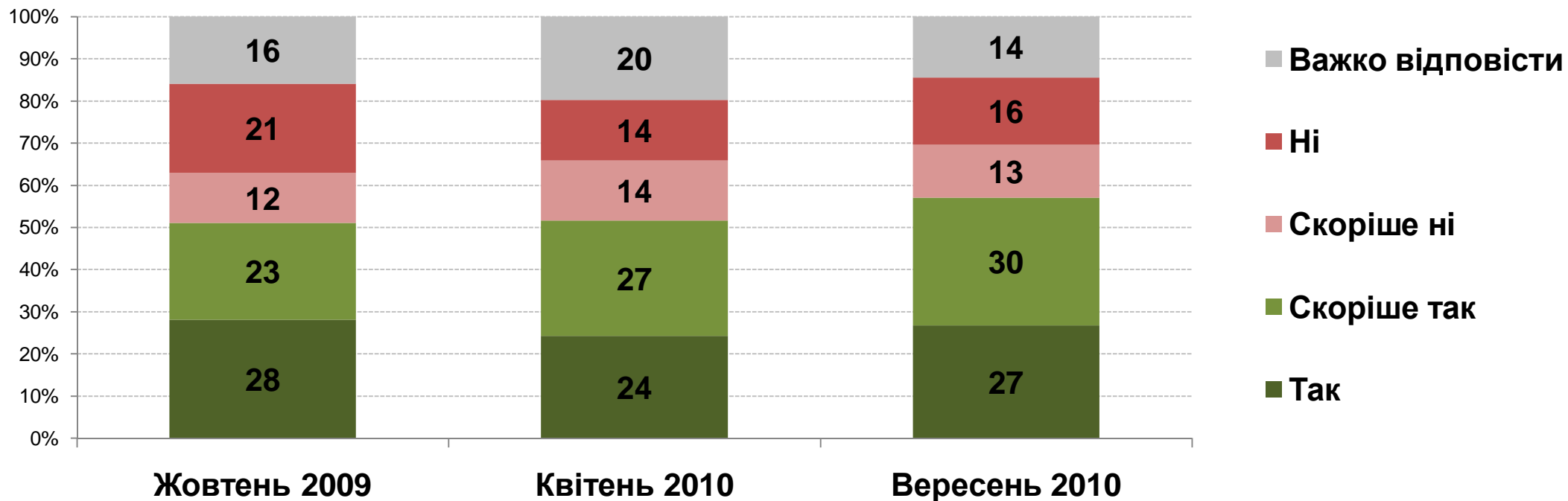

Політичні симпатії

■ Підтримка євроінтеграції

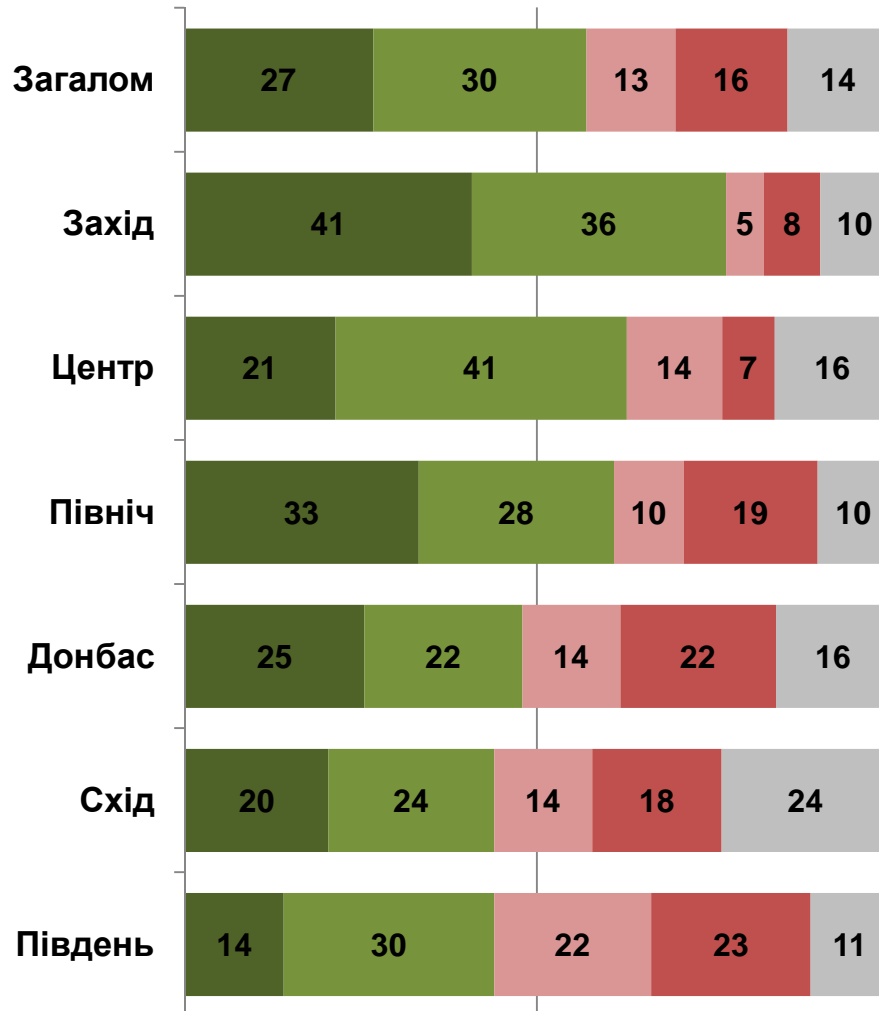
Чи підтримуєте Ви приєднання України до Європейського Союзу?

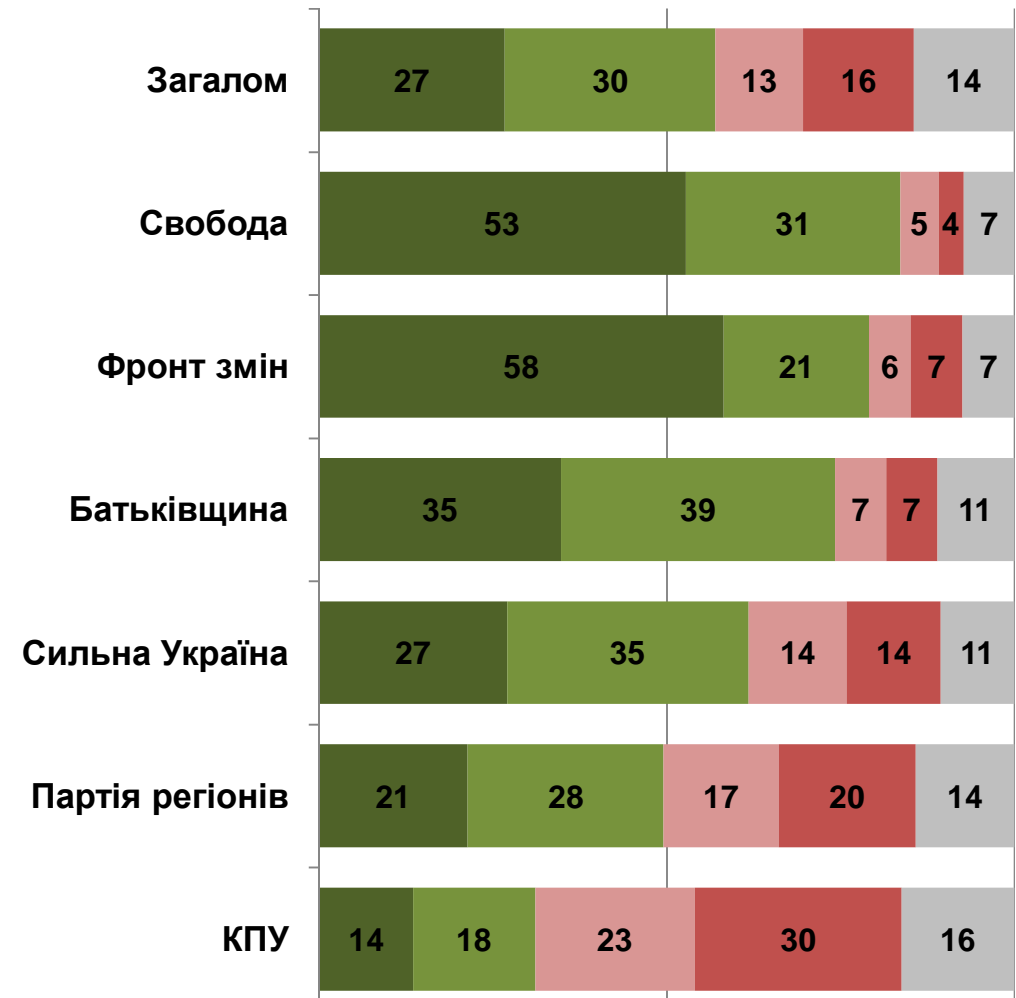
Підтримка євроінтеграції

■ Так
 ■ Скоріше так
 ■ Скоріше ні
 ■ Ні
 ■ Важко відповісти

Регіони

Політичні симпатії

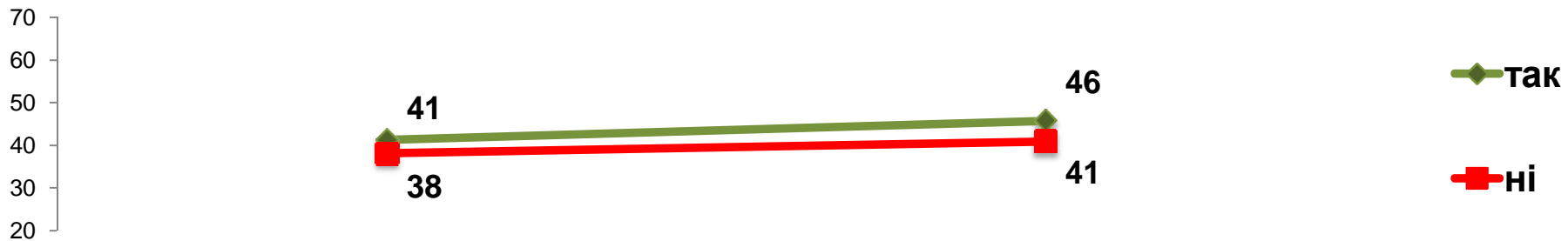
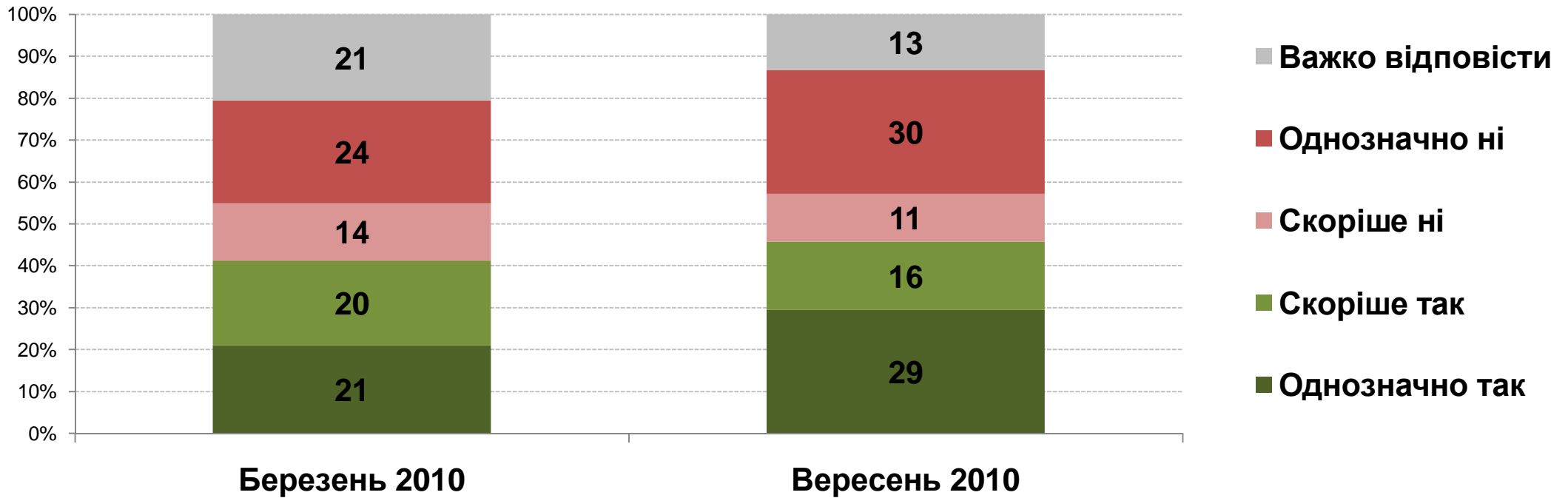

Інші маркери

Підтримка продовження базування ЧФ РФ

Березень: “Чи підтримуєте Ви ідею залишити Чорноморський Флот Росії на території України після 2017 року?”
 Вересень: “Чи підтримуєте Ви ініціативу продовжити термін перебування Чорноморського Флоту Росії на території України до 2042 року?”

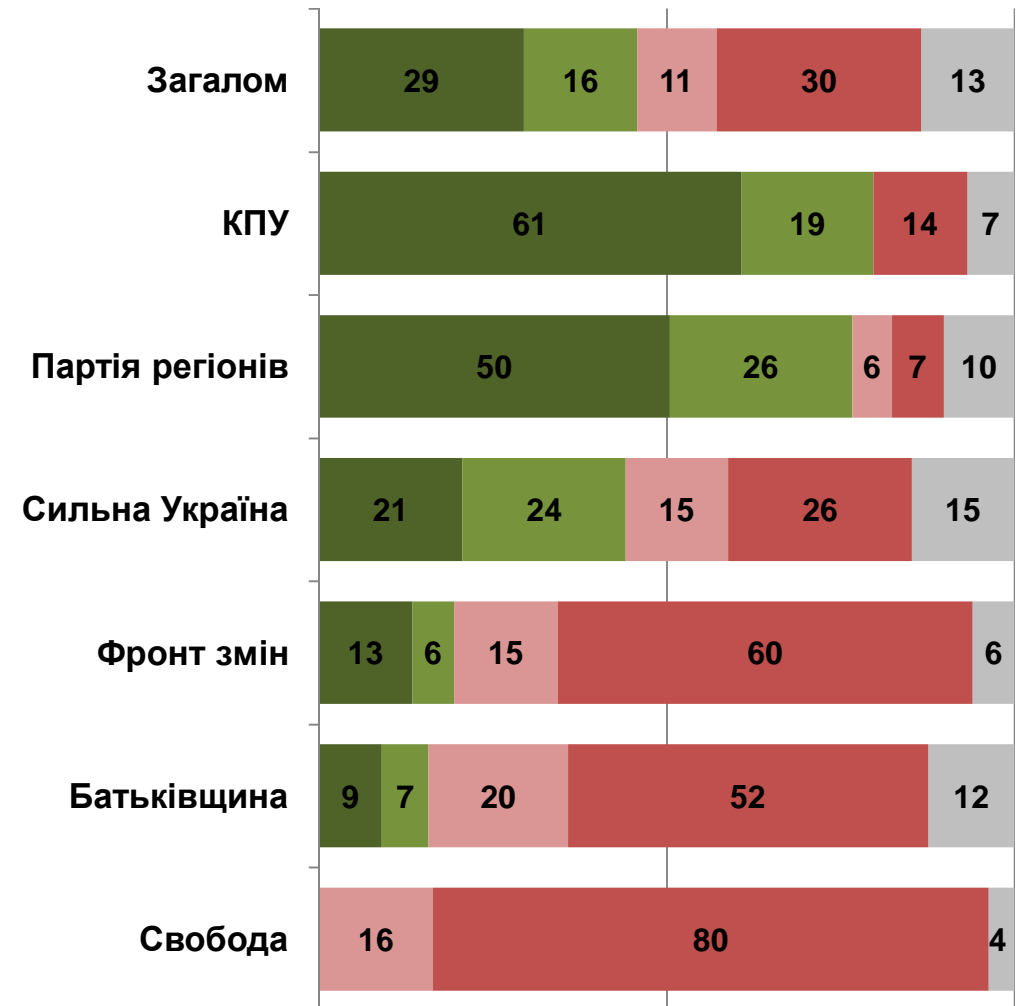
Підтримка продовження базування ЧФ РФ

■ Так
 ■ Скоріше так
 ■ Скоріше ні
 ■ Ні
 ■ Важко відповісти

Регіони

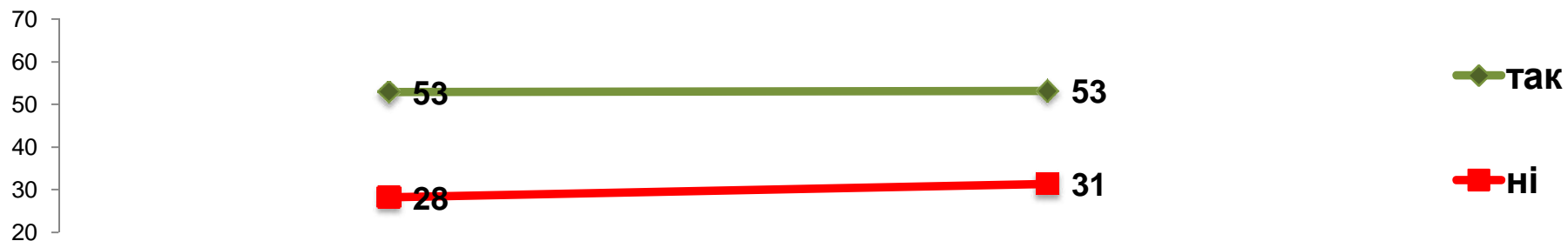
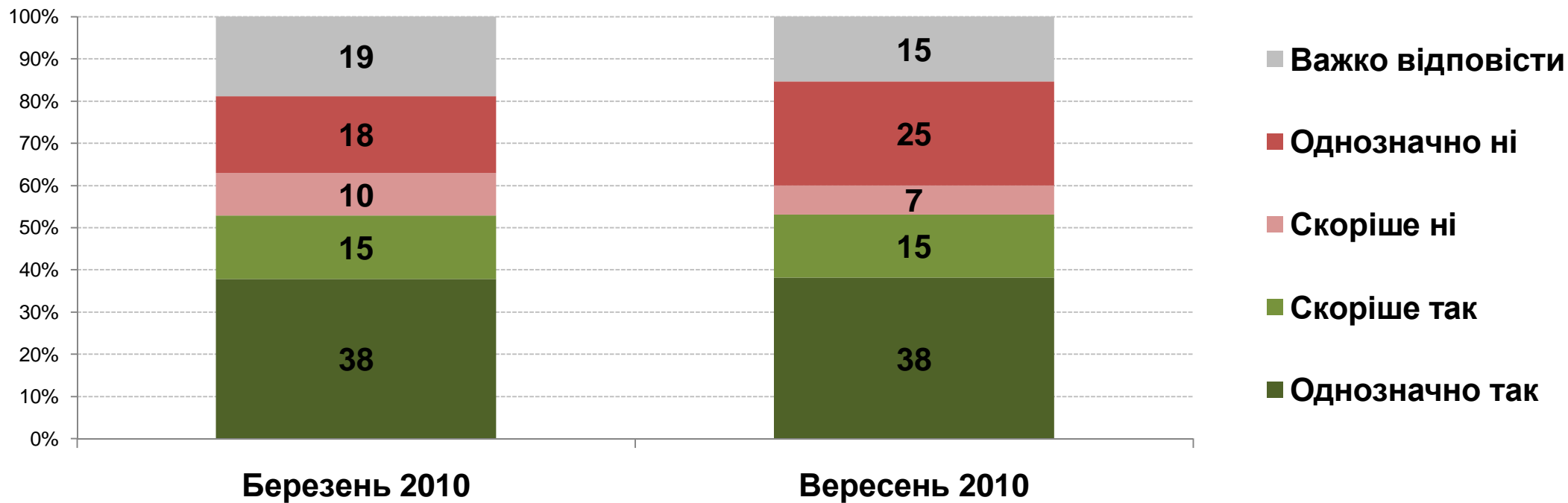

Політичні симпатії

■ Підтримка скасування указу по Бандері

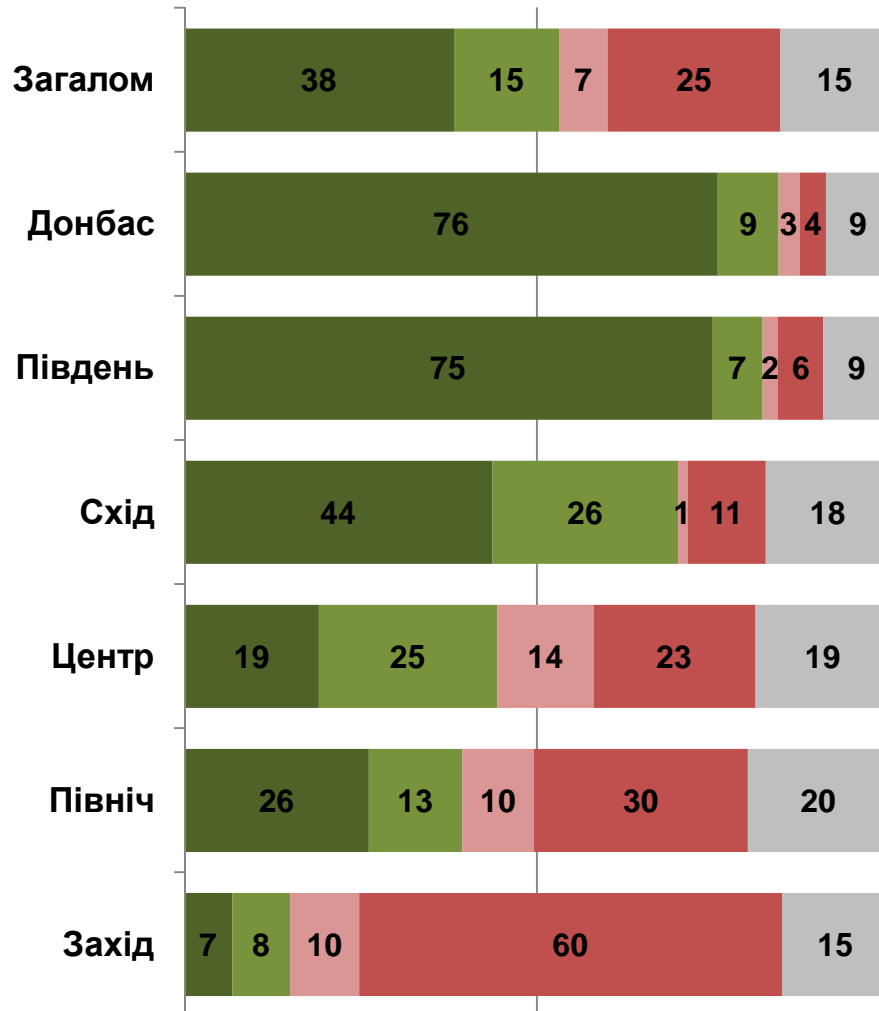
Чи підтримуєте Ви ідею скасувати указ Президента Ющенка щодо присвоєння С.Бандері звання Герой України?

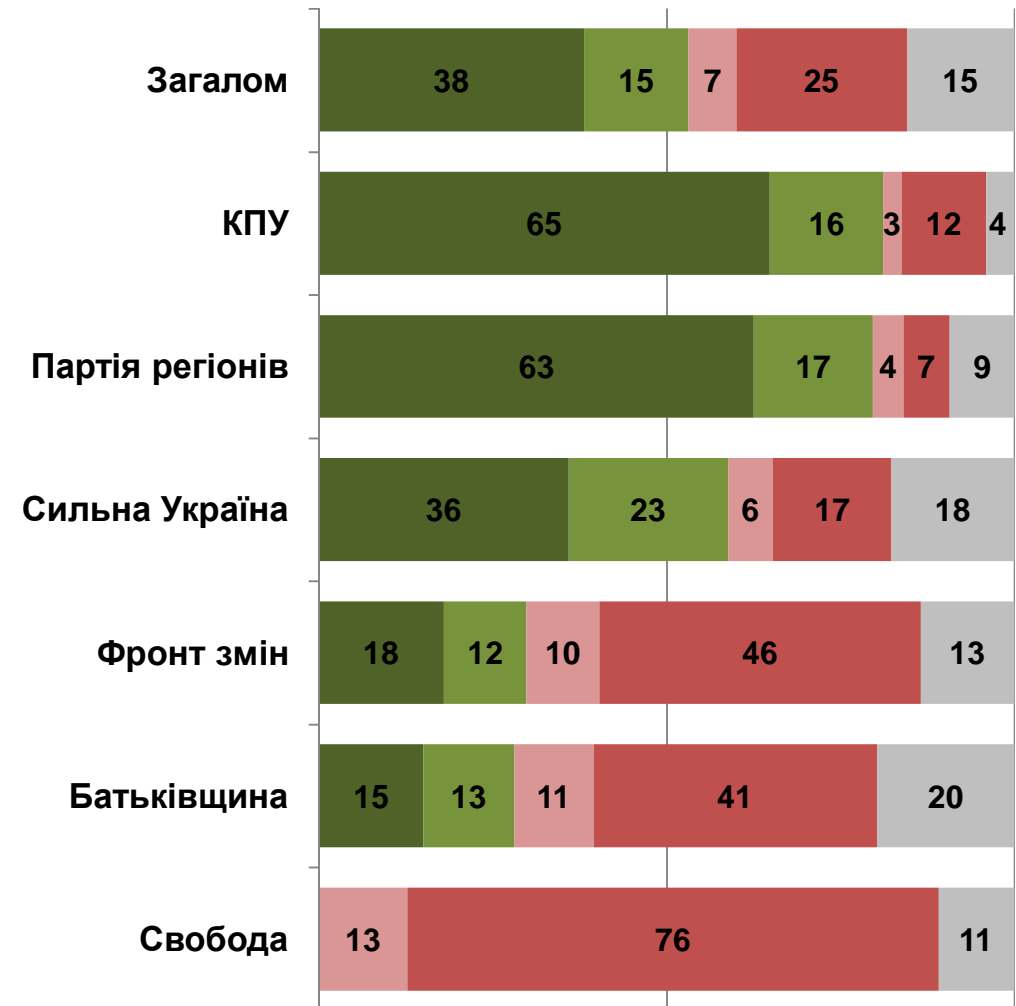
Підтримка скасування указу по Бандері

■ Так
 ■ Скоріше так
 ■ Скоріше ні
 ■ Ні
 ■ Важко відповісти

Регіони

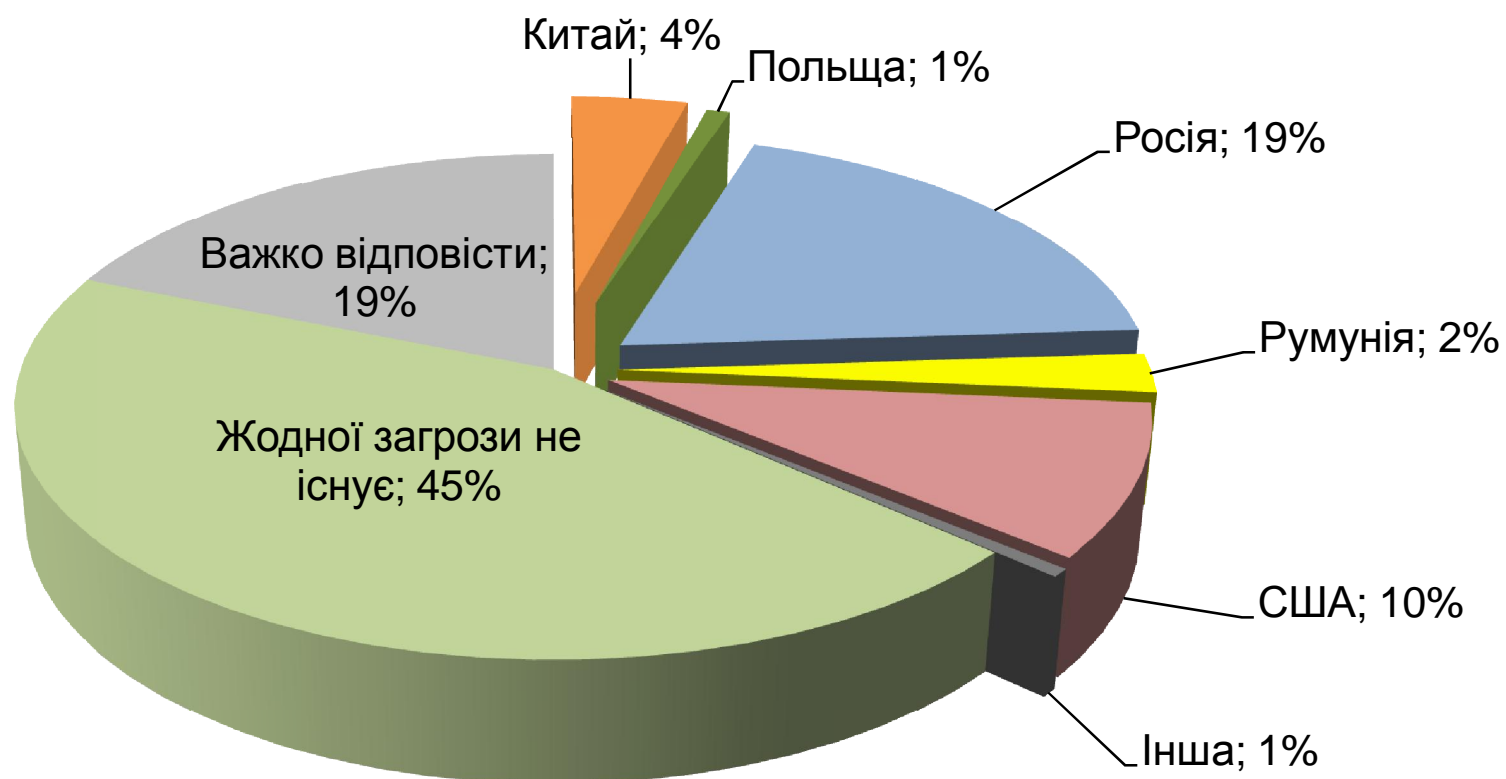

Політичні симпатії

■ Зовнішні загрози

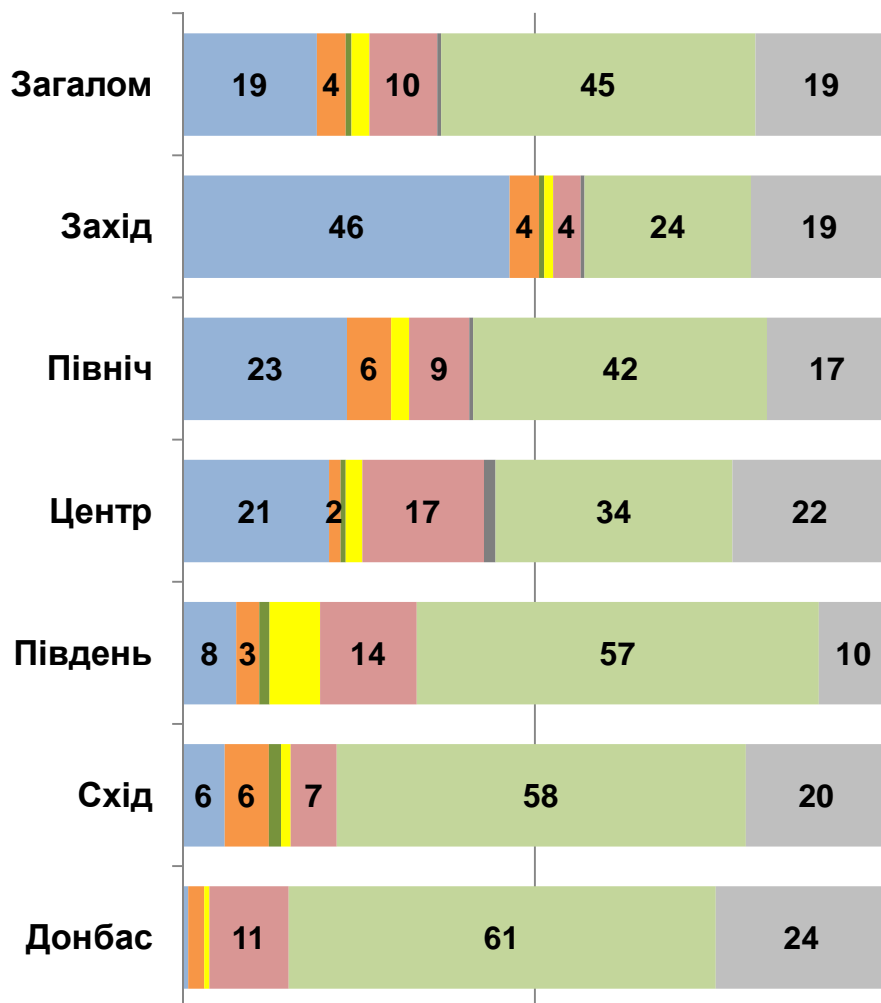
Які з цих країн можуть нести загрозу територіальній цілісності України?

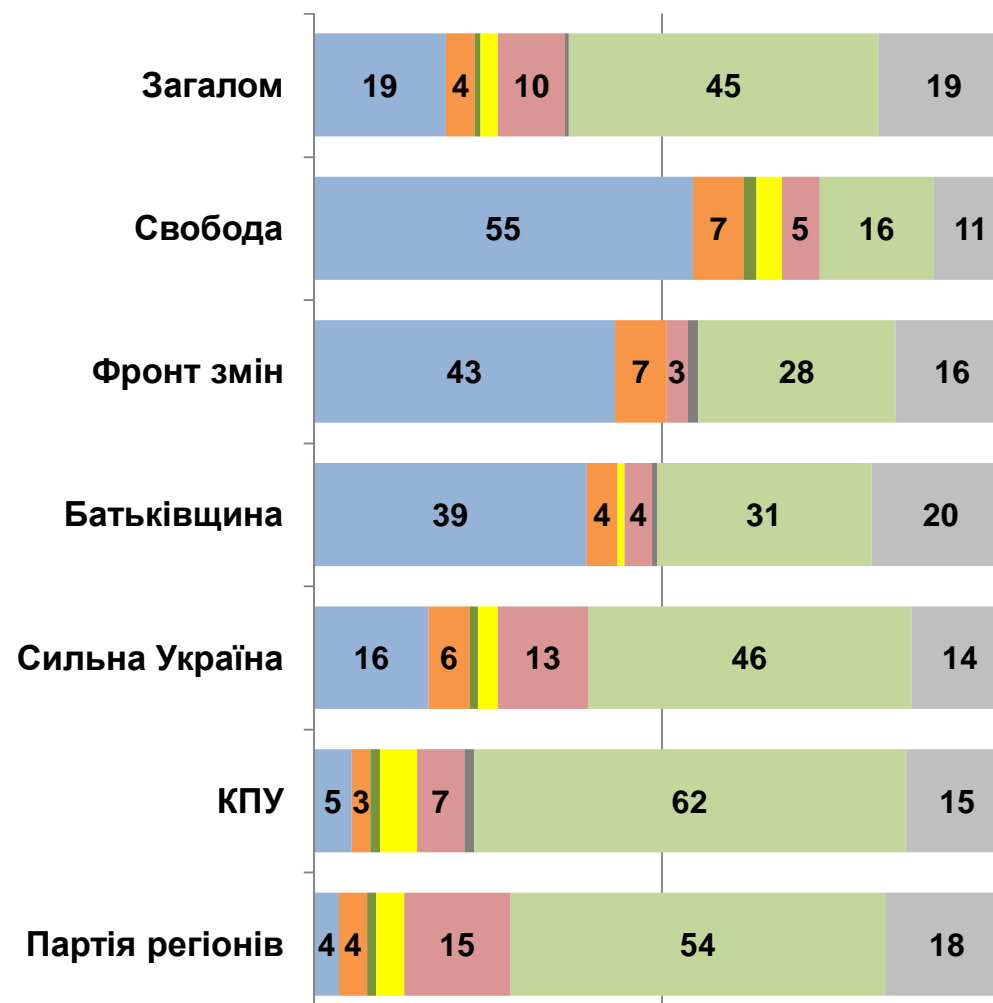
Зовнішні загрози

■ Росія
 ■ Китай
 ■ Польща
 ■ Румунія
 ■ США
 ■ Інша
 ■ Жодної загрози не існує
 ■ Важко відповісти

Регіони

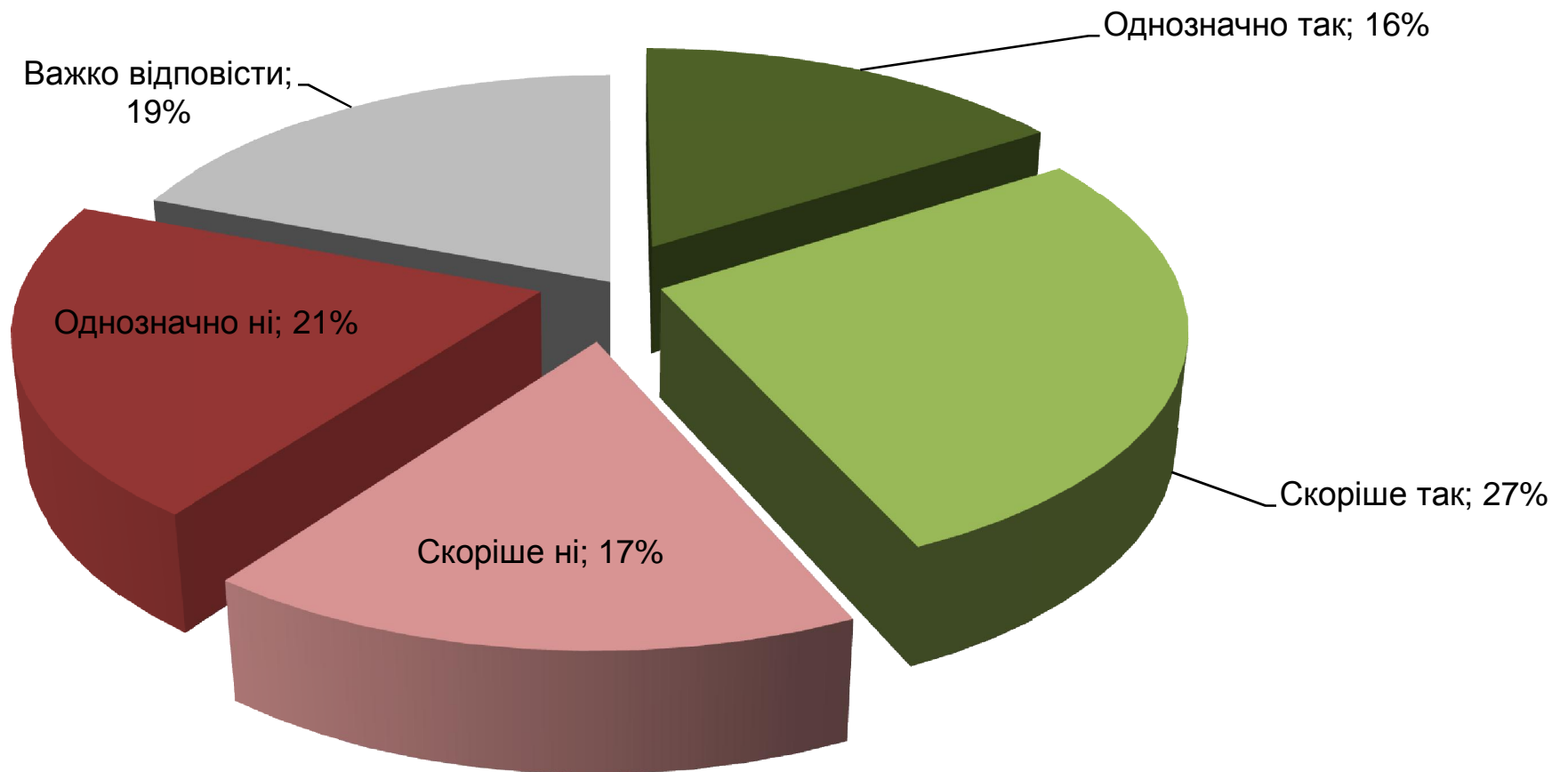

Політичні симпатії

Готовність відстоювати територіальну цілісність

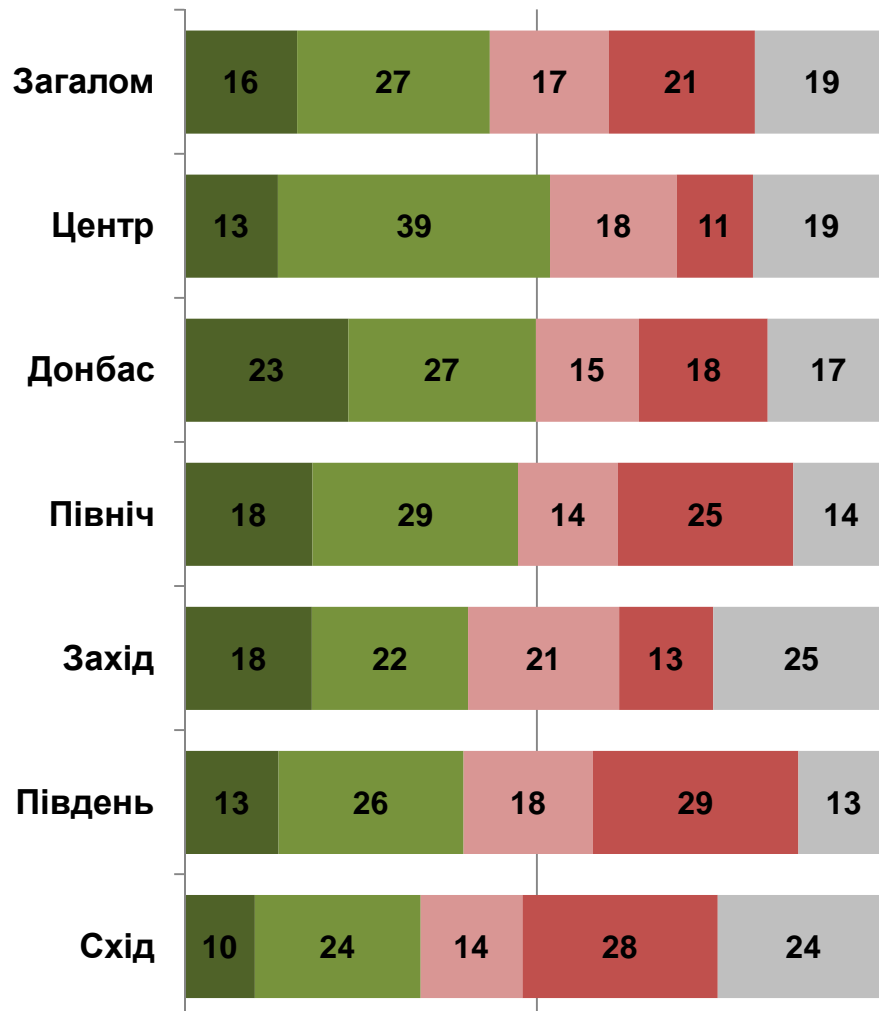
Чи готові Ви у випадку виникнення загрози відстоювати територіальну цілісність України **зі зброєю в руках**?

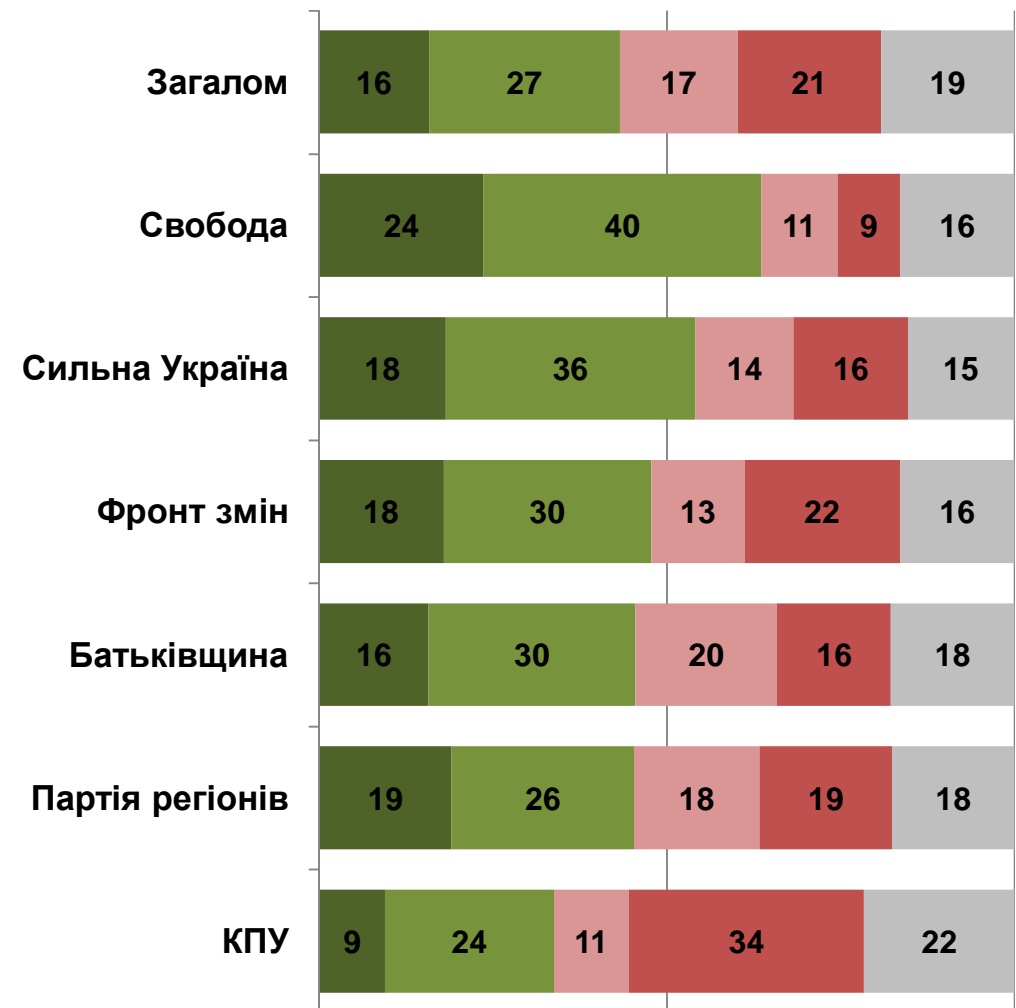
Готовність відстоювати територіальну цілісність

■ Однозначно так
 ■ Скоріше так
 ■ Скоріше ні
 ■ Однозначно ні
 ■ Важко відповісти

Регіони

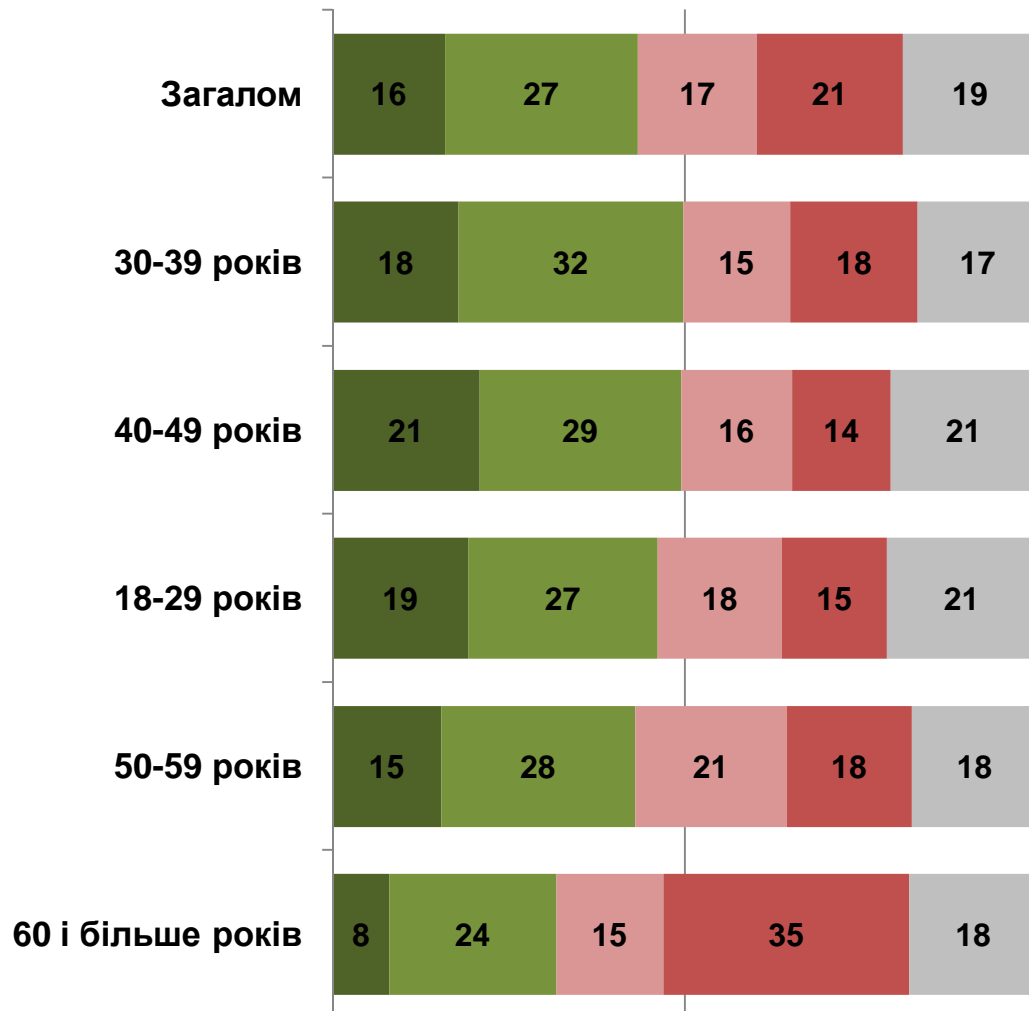
Політичні симпатії

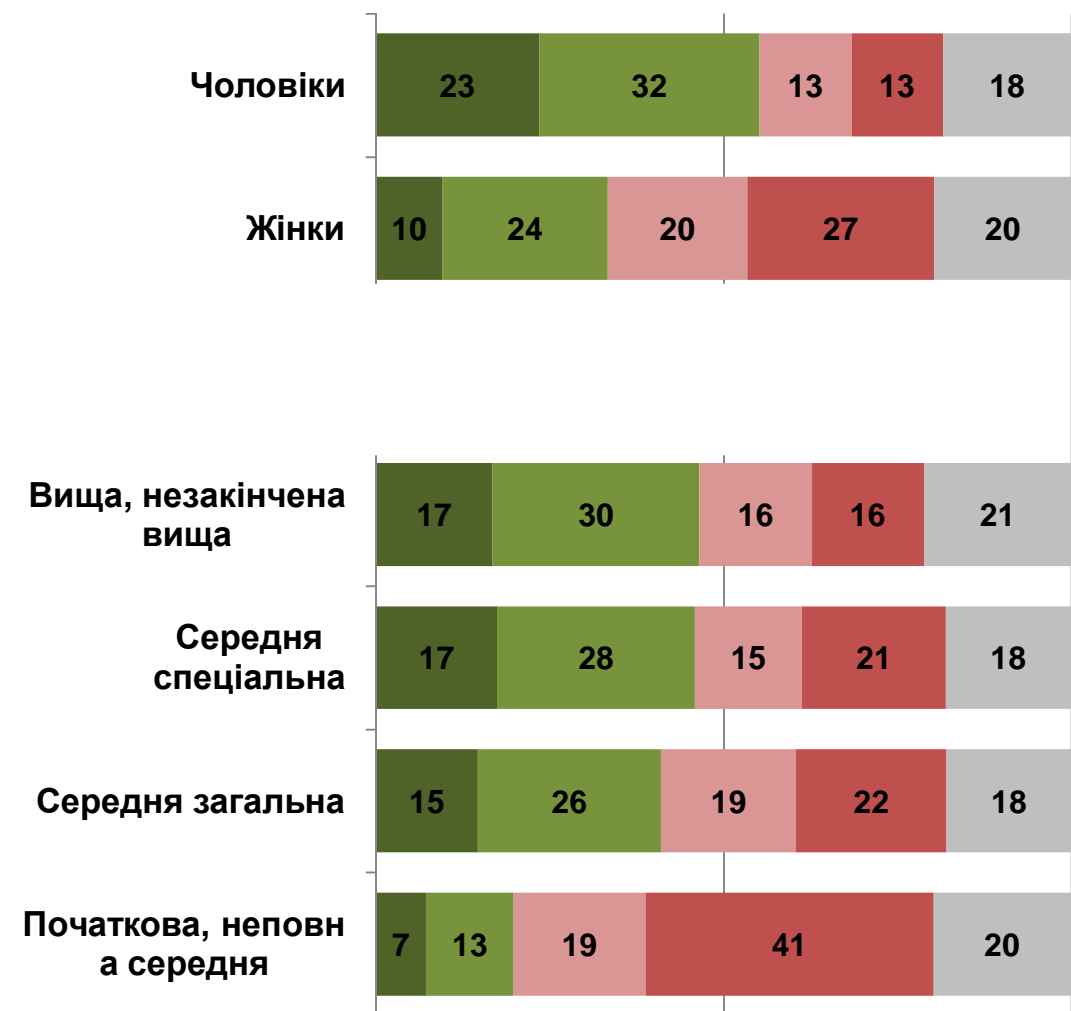
Готовність відстоювати територіальну цілісність

■ Однозначно так
 ■ Скоріше так
 ■ Скоріше ні
 ■ Однозначно ні
 ■ Важко відповісти

Вік

Стать, освіта

Соціологічна група «Рейтинг» спеціалізується на проведенні різних соціологічних досліджень із дотриманням усіх міжнародних стандартів, затверджених кодексами ESOMAR та WAPOR.

Зокрема, на постійній основі здійснює загальнонаціональні та регіональні політичні, тематичні, маркетингові та медіа дослідження.

тел.: +380 (44) 353-99-07
тел.: +380 (32) 224-88-60
info@ratinggroup.com.ua
www.ratinggroup.com.ua

Всі права на матеріал належать соціологічній групі «Рейтинг» © 2007-2010